

Prosessikuvaus

Sanna Liimatainen, 28.12.2005

1 Verkko-ohjauksen prosessikuvaus

Verkko-ohjaukselle ei ollut omaa prosessikuvausta. Pohdin ensin verkko-opetuksen prosessikuvausten valintaa, mutta käytän pohjana kuitenkin tukipalveluiden prosessikuvausta, sillä se ehkä lähinnä vastaa hankkeeni tarpeisiin. Verkko-oppimateriaalista ei ole kyse. Verkko-opetuksesta taasen ei ole kyse, sillä tarkoitus ei ole järjestää mitään tiettyä kurssia tai opetusta opettajan taholta. (Tukipalveluiden laatumatriisi ei tosin tule sopimaan tähän hankkeeseen...)

1.1 Lähtökohdat

Hankkeeni tarkoitus on luoda verkkoon opiskelijoiden olohuone NordSecMob-maisteriohjelman [?] opiskelijoita varten.

Ohjelma on viiden pohjoismaisen yliopiston yhteishanke, ja ensimmäiset opiskelijat otetaan ensi keväänä (hakijoiden valinta on tällä hetkellä käynnissä). Opiskelijat tulevat kaikkialta maailmasta ja hakijoita oli paljon. Yhteensä ohjelmaan otetaan 45 opiskelijaa, joista 15 aloittaa TKK:ssa. Vuoden opiskelun jälkeen opiskelijat vaihtavat johonkin toiseen ohjelman yliopistoista, ja loppulta he tekevät diplomityönsä, joka valvotaan sekä aloitus- että vierailuyliopiston puolelta.

Opiskelijoiden taustat tulevat vaihtelevaan huomattavasti: kulttuureita on koko maailman kirjo, ja opiskelutavat ja verkon käyttökokemukset tulevat vaihtelevaan. Periaatteessa kaikilla kuitenkin on tietotekniikan alempi yliopistotutkimus takanaan.

1.2 Tavoite

Tavoite on ensi vaiheessa luoda opiskelijoille verkkoon olohuone, jossa he voivat keskustella keskenään ja opettajien kanssa: sekä oman yliopistonsa opiskelijoiden että koko ohjelman opiskelijoiden kanssa.

Tavoite on tarjota opiskelijoille mahdollisuus hakea ja tarjota vertaistukea toisilleen koko ohjelman opiskelijoiden joukossa, sillä parhaiten apua oikeasti saa opiskelukaverilta, jotka painivat samojen ongelmien kanssa. Opiskelijat ovat lähteneet pois omasta tutusta opiskeluympäristöstä vieraaseen maahan, ja joutuvat (pääsevät) vaihtamaan kesken taas toiseen maahan (pohjoismaidenkin välillä on huomattavia eroja!). Virtuaaliolohuoneen avulla opiskelijat voivat tutustua toisiinsa jo ennen vaihtoon lähtöä. Tähän tietoverkko tarjoaa mitä mainioimman tuen.

1.3 Vaiheet

Ensimmäinen vaihe on selvittää, mitä työkaluja verkko-opetukseen/ohjaukseen kussakin ohjelman yliopistossa käytetään ja mitä olohuone teknisesti oikeastaan tarvitsee toimiakseen.

Toinen vaihe on tehdä mallitoteutus TKK:n käyttämään Optima-oppimisympäristöön.

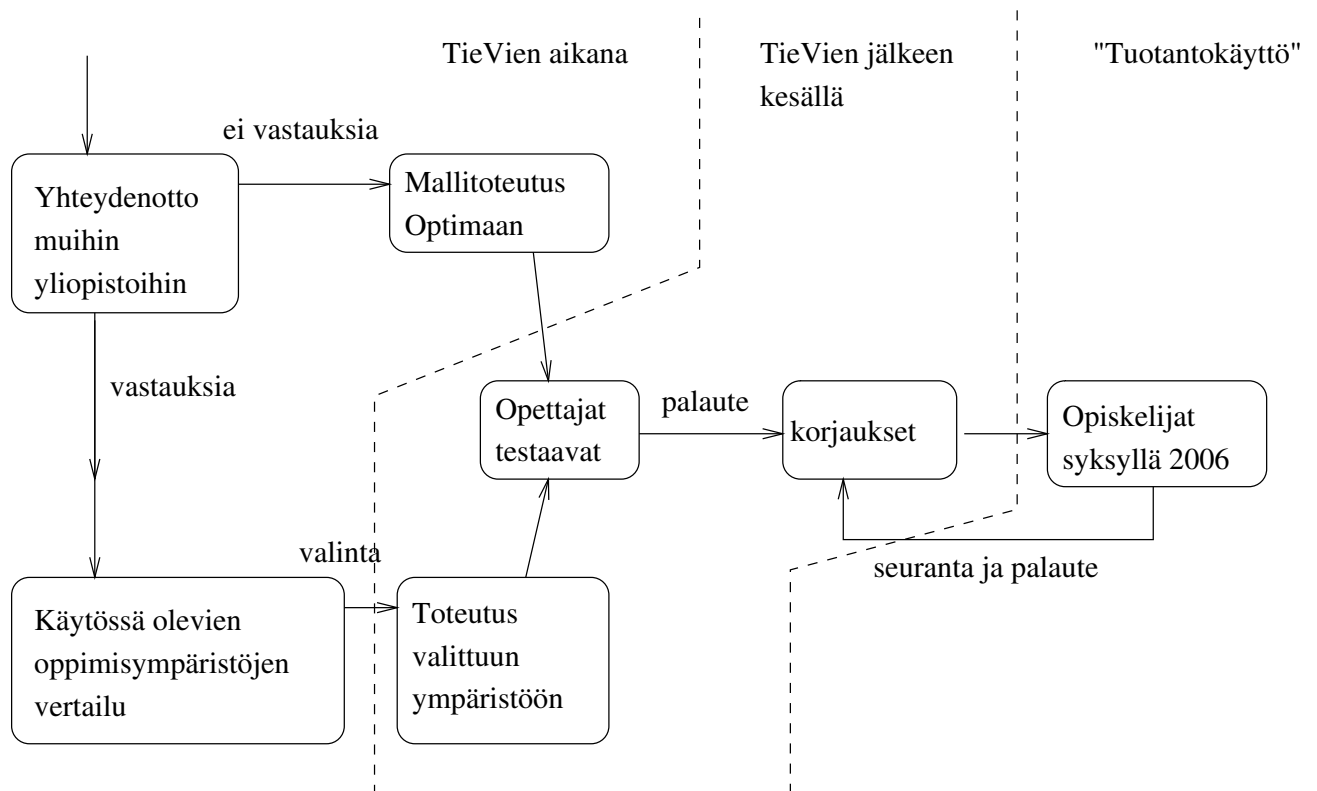
1.4 Aikataulu

TieVie-koulutuksen puitteissa on tarkoitus tehdä ainakin ensimmäinen vaihe, ja jos aikaa vaan suinkin riittää, myös toinen vaihe. Suunnitelma valmistuu helmikuun puoliväliin mennessä. Viimeistään ennen Turun lähipäiviä on jotain konkreettista raportoitavaa.

Opiskelijat aloittavat syksyllä 2006. Tällöin olisi hyvä olla valmis olohuone tarjolla.

1.5 Sisältö

Olohuoneessa on erilaisia "sohvaryhmiä": sohvut kullekin vuosikurssille, aloitusyliopistolle ja vierailuyliopistolle sekä yhteinen tila yleiskeskustelulle. Kukin sohvaryhmä tarvitsee erikseen alueet sekä asynkroniseen että tosiaikaiseen keskusteluun.

Kuva 1: Prosessin kuvaus

Aloitussyliopiston opiskelijat tapaavat toisiaan kyllä kurseillakin, mutta olisi kiva totuttaa heidät keskustelemaan keskenään myös verkon välityksellä, sillä tutuilta on helpompi kysyä neuvoa verkossakin kun on ensin naamakkain kohdannut (vrt. tievie). Toisekseen, porukka tulee hajoamaan vaihtoon lähdettäessä, ja yhteys tuttuihin opiskelijakavereihin antaa tukea vaikka etäisyys opiskelijoiden välillä kasvaa. Tämä sohva (yhteensä siis kolme sohvaa) toimii siis harjoitteluympäristönä tuttujen kesken.

Toinen sohva tarvitaan samaan vaihtoyliopistoon päätyville opiskelijoille (yhteensä siis viisi sohvaa). He voivat vertailla periaatteessa yhteismitallista aloitusvuotta ja tutustua toisiinsa jo ennen samaan maahan päättämistään. Ehkäpä toinen kerta uudessa paikassa aloittaminen ei ole niin hankalaa kuin ensimmäinen pohjoismaiseen yliopisto-opiskeluun tutustuminen on saattanut olla (nm. kokemusta ulkomaalaisen sopeutumisongelmista on - mitä erilaisempi opiskelukulttuuritausta, sen hankalanpaa sopeutua itsenäistä omaa ajattelua vaativaan opiskeluun on).

Kolmanneksi yleiskeskusteluareena on varmaankin aina hyödyllinen, jos opiskelijan kysymys ei tunnut kuuluvan mihinkään edellämainittuun. Toisaalta, vuosikurssikohtaisesta keskusteluasemasta lie se hyöty, että samassa ohjelmassa koskaan kohtaamattomat opiskelijat voisivat kokea jonkinlaista yhteyttä toisiinsa - jotta jälkikäteen toisiinsa törmätessään edes tuntisivat toisensa nimeltä :)

Pohdittavaa vielä on, onko järkevämpää perustaa erikseen joka vuosikurssille omat sohvavaihto vai kannattaako pitää sohvavaihtoa paikkakohtaisina. Tämä osaltaan johtuu siitä, että DTU:n vaihto tapahtuu jo puoli vuotta aikaisemmin kuin muualle, osaltaan kokemuksista TKK:n tietotekniikan opiskelijoiden omista keskustelukanavista IRCnetissä (sekä vuosittaisten keskusteluryhmien järjestämisen hallinnasta). Ehkä kätevin on järjestää sohvaryhmät kullekin aloitusyliopistolle (TKK, KTH, NTNU), kullekin vaihtoyliopistolle (TKK, KTH, NTNU, DTU, Tartu) sekä erikseen kullekin vuosikurssille yhteinen keskusteluareena, ja lopulta yleinen keskusteluareena. Nykyisiltä tavallisilta tietotekniikan opiskelijoilta kertyneiden käyttökokemuksen perusteella edellisen vuosikurssin vanhemmista opiskelijoista on myös paljon apua uusille opiskelijoille (esim. kun kurssin assistenttia ei ole kysymykseen vastaamassa, keskustelua seuraavat vanhemmat opiskelijat opastavat kovin mielellään nuorempia).

1.6 Tapahtumat

1.7 Osalliset

TKK:ssa osallisia on tietoliikenneohjelmistojen professorit (yksi kokopäiväinen ja kaksi osa-aikaista), joiden tehtävä on valvoa diplomityöt, ja opettajat, jotka opettavat kursseja, joille osallistuu sekä tämän maisteriohjelman opiskelijoita että TKK:n "tavallisia" opiskelijoita. Opintosuunnittelijoita on kaksi hallintopuolella. Koko yllä kuvattu homma kaatuu loppuenlopuksi omaan niskaani.

1.8 Tulos

Tuloksena toivottavasti syntyy ahkerasti käytetty keskusteluareena opiskelijoiden keskinäiseksi apuvälineeksi ja epäviralliseksi yhteyskanavaksi myös henkilökunnan suuntaan.

1.9 Arviointi

Hankkeen onnistumisen arviointi on helppoa: jos yhtään keskustelua ei synny, hanke meni jossain metsään - kannattaa siis tehdä kysely miksi. Jos keskusteluareenoita käytetään, hanke on onnistunut.

2 Mallien toimivuus

Osa pohdinnasta on tämän dokumentin alussa. Mikään malleista ei oikein sopinut hankkeeseen. Ilmeisesti tieto- ja viestintätekniikan hyväksikäyttö on minulle tietotekniikan opettajana ja tietotekniikan opiskelijoiden kanssa toimiessa jo liian tuttua ja jokapäiväistä, ja siten hankkeeni on ehkä turhan kunnianhimoinen (myös yleisten mallien suhteen) - tievie on elämäntapa! Tutustukaa nykynuorien tapaan käyttää tietoverkkoja - käytitte itse aikanaan kirjeitä ;)

3 Lisätietoja

NordSecMob-maisteriohjelma: <http://www.tkk.fi/Units/CSE/NordSecMob/>